

Kontrolní otázky

1. Rychleji se do své rovnováhy navrácí (v rámci modelu IS-LM)
  - a) trh zboží a služeb
  - b) trh práce
  - c) trh peněz
  - d) všechny trhy stejně rychle
2. Poloha křivky LM závisí na
  - a) výši výdajů spotřebitelů
  - b) výši výdajů vlády
  - c) velikosti nominální nabídky peněz
  - d) velikosti reálné nabídky peněz
3. Rozhodněte o pravdivosti tvrzení a vysvětlete.
Pesimistická očekávání spotřebitelů a investorů ohledně vývoje ekonomiky mohou vést k růstu úrokové míry.
4. V modelu IS-LM zachyťte situaci, kdy se vláda rozhodla zvýšit vládní nákupy zboží a služeb. Interpretujte.
5. Rozhodněte o pravdivosti tvrzení a vysvětlete.
Při dané nominální nabídce peněz a růstu cenové hladiny se křivka LM posouvá doleva dolů.

Odpovědi

AD 1

Správná odpověď je c). Trh peněz vyčišťuje úroková míra, která je schopná rychlé změny, na níž mohou rychle reagovat ekonomické subjekty. Agregátní trh se navrácí do své rovnováhy poněkud pomaleji prostřednictvím mechanismu neplánovaných investic.

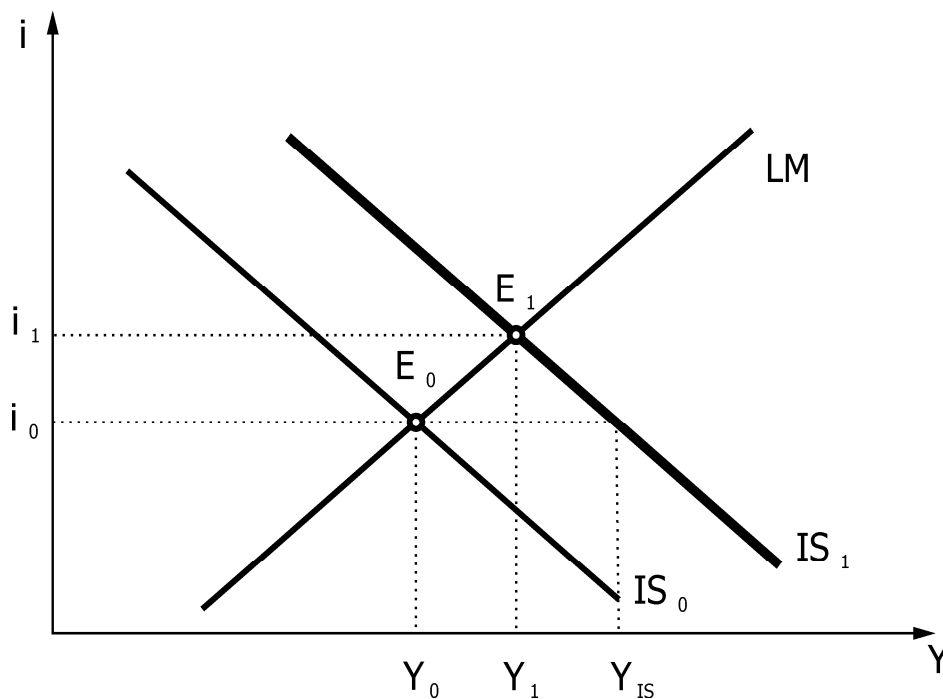
Ad 2

Správná odpověď je d). Velikost reálné nabídky peněz je ovlivněna velikostí nominální nabídky peněz, která je určena centrální bankou a úrovní cenové hladiny. Ke změně polohy křivky LM v modelu IS-LM dochází buď z důvodu změny nominální nabídky peněz, nebo z důvodu změny cenové hladiny. Oba faktory se mohou projevit i současně.

Ad 3

Tvrzení je nepravdivé. Pesimistická očekávání se projeví nejprve na agregátním trhu neochotou investicím a spotřebě. V modelu IS-LM se tato skutečnost projeví v posunu křivky IS směrem doleva dolů, v nové rovnováze při nižší úrokové míře a nižším důchodu (produktu).

Ad 4 Výchozí rovnovážná situace na trhu zboží a služeb a na trhu peněz je v bodě E_0 , v průsečíku křivek IS a LM. Rovnovážná úroková míra je i_0 a rovnovážný důchod Y_0 . Zvýší-li vláda vládní nákupy zboží a služeb, zvýší se výdaje v ekonomice, což se v modelu projeví jako posun křivky IS doprava nahoru. Při původní úrokové míře by došlo ke zvýšení produktu až na Y_{IS} . To by však vyvolalo nerovnováhu na trhu peněz, neboť růst důchodu vede k růstu poptávky po penězích, což vede k růstu úrokové míry na trhu peněz. Nová rovnovážná úroková míra bude i_1 . Vyšší úroková míra povede ke snížení úrokově citlivých agregátních výdajů (autonomní spotřeby a investic). To vede ke snížení důchodu z Y_{IS} na Y_1 a nová rovnováha se ustálí v bodě E_1 . V realitě důchodu Y_{IS} nebude nikdy dosaženo, neboť přizpůsobovací procesy probíhají „současně“. Úroková sazba se přizpůsobuje rychleji než důchod.

Ad 5

Tvrzení je **pravdivé**. Růst cenové pany P při konstantní nominální zásobě peněz M vede poklesu reálné peněžní nabídky $MS = M/P$, tzn. k posunu křivky LM doleva dolů.